EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.10.2021.
COM(2021) 656 final

2021/0340 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća o postojanim organskim onečišćujućim tvarima

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 379 final} - {SWD(2021) 299 final} - {SWD(2021) 300 final} -
{SWD(2021) 301 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Uredbom (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća[1] o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (dalje u tekstu „Uredba o postojanim organskim onečišćujućim tvarima") provode se obveze Unije utvrđene u Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (dalje u tekstu „Stockholmska konvencija"), odobrenoj Odlukom Vijeća 2006/507/EZ[2], te u Protokolu o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (dalje u tekstu „Protokol o postojanim organskim onečišćujućim tvarima"), odobrenom Odlukom Vijeća 2004/259/EZ[3].

Glavna je svrha prijedloga za tvari obuhvaćene njegovim područjem primjene provesti **međunarodne obveze EU-a u okviru Stockholmske konvencije**, a konkretno one koje proizlaze iz Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. U tom je smislu glavni cilj prijedloga **zaštititi zdravlje ljudi i okoliš** od štetnih učinaka postojanih organskih onečišćujućih tvari te ukloniti ili što je više moguće smanjiti emisije postojanih organskih onečišćujućih tvari iz otpada. Imajući to na umu, opći ciljevi inicijative su i osigurati, koliko je to moguće, **optimalnu ravnotežu s ambicijama iz europskog zelenog plana** da se ostvare **ciklusi netoksičnih materijala**, povećaju **recikliranje i kružnost** te **smanje emisije stakleničkih plinova**.

Problemi koje uzrokuju postojane organske onečišćujuće tvari proizlaze iz njihovih **fizikalnih i kemijskih svojstava**, ovise o tome kako i gdje se upotrebljavaju te su povezani sa štetnim učincima koje njihovo postupno ispuštanje ima na zdravlje ljudi i ekosustava te na usluge koje oni pružaju. Smatra se da sve postojane organske onečišćujuće tvari imaju određene štetne, uglavnom dugoročne, učinke na žive organizme. Iznimno se dugo zadržavaju u okolišu i našim tijelima te se u neizmijenjenom obliku mogu prenijeti u gotovo sve krajeve svijeta, daleko od mjesta na kojem su nastale ili se upotrebljavale.

Konkretnije, cilj je ove inicijative **za određene tvari i skupine tvari ažurirati granične vrijednosti koncentracije utvrđene u prilozima IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima**, u kojima se utvrđuje način postupanja s otpadom koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari, a posebno može li ga se reciklirati ili bi ga trebalo uništiti ili nepovratno transformirati. Tim bi se ažuriranjem priloge IV. i V. Uredbi uskladilo sa Stockholmskom konvencijom i Prilogom I. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima jer bi sadržavali tvari koje su ondje navedene i granične vrijednosti koncentracije za te tvari. Osim toga, granične vrijednosti za određene tvari koje su već navedene na popisu prilagodile bi se znanstvenom i tehničkom napretku.

Gospodarenje otpadom koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari, uključujući njegovo recikliranje kad je moguće, trebalo bi se provoditi na **ekološki prihvatljiv način**, uz

---

[1] Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (preinaka) (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

[2] Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

[3] Odluka Vijeća 2004/259/EZ od 19. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (SL L 81, 19.3.2004., str. 35.).

minimalan učinak na zdravlje ljudi i okoliš. Dobiveni sekundarni materijali trebali bi se **uvijek moći upotrebljavati na siguran način** i biti svrsishodni te bi trebalo koliko je god moguće osigurati da **ne sadržavaju otrovne tvari**. Trebalo bi i smanjiti količinu otrovnih tvari koje se ispuštaju u okoliš te tako pridonijeti cilju postizanja nulte stope emisija smanjenjem učinka takvih tvari na okoliš i zdravlje. Kako bi se to postiglo, moraju biti dostupne prikladne i napredne **tehnologije za sortiranje i dekontaminaciju**.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Trenutačna pravila Unije o upravljanju postojanim organskim onečišćujućim tvarima utvrđena su u Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. Uz to, obveze Unije koje se odnose na izvoz postojanih organskih onečišćujućih tvari uređene su Uredbom (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća[4].

Prijedlogom se izmjenjuju prilozi IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, provode obveze Unije u kontekstu Stockholmske konvencije i Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, a u skladu je i s Baselskom konvencijom o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada te njihovu odlaganju. Prijedlogom se za tvari uključene u njegovo područje primjene provodi obveza potpisnica Baselske konvencije da osiguraju **ekološki prihvatljivo gospodarenje** opasnim otpadom i drugim vrstama otpada. S pomoću vrijednosti utvrđenih u Prilogu IV. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima na razini Unije provodi se koncept „udjela postojanih organskih onečišćujućih tvari ispod graničnih vrijednosti” koje se navode kao neobvezujuće vrijednosti u okviru općih tehničkih uputa za zbrinjavanje na način neštetan za okolinu otpada koji se sastoji od, sadržava ili je onečišćen postojanim organskim onečišćujućim tvarima iz Baselske konvencije.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dosljedan s ciljem Strategije održivosti u području kemikalija[5] da se kemikalije s kroničnim djelovanjem na ljudsko zdravlje i okoliš (jedna vrsta zabrinjavajućih tvari) što manje upotrebljavaju i što češće zamjenjuju, a najštetnije tvari postupno prestanu upotrebljavati ako nisu nužne, posebno u proizvodima široke potrošnje.

Osim toga, prijedlog je u skladu s ciljem iz europskog zelenog plana[6] da se u Europi do 2050. postigne **klimatska neutralnost** te s ciljem provedbe novog akcijskog plana za kružno gospodarstvo[7] kako bi se potaknuo razvoj vodećih tržišta klimatski neutralnih i kružnih proizvoda u EU-u i izvan njega. Također je u skladu s Komunikacijom o **akcijskom planu za postizanje nulte stope onečišćenja**[8], u kojoj je EU definirao viziju nulte stope onečišćenja za 2050., pri čemu se onečišćenje zraka, vode i tla smanjuje na razine koje se više neće smatrati štetnima za zdravlje i prirodne ekosustave te kojima se poštuju granice izdržljivosti našeg planeta.

---

4 Uredba (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i uvozu opasnih kemikalija (SL L 201, 27.7.2012., str. 60.).

5 COM(2020) 667 final.

6 COM(2019) 640 final.

7 COM(2020) 98 final.

8 COM(2021) 400 final.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 192. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji se odnosi na zaštitu okoliša, jer se mjerama usuglašenima u okviru Stockholmske konvencije uglavnom žele postići ciljevi zaštite okoliša, konkretno uklanjanje ili smanjenje emisija postojanih organskih onečišćujućih tvari.

U članku 15. stavku 2. Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima utvrđuje se da Komisija mora **kontinuirano preispitivati** priloge IV. i V. i da podnosi, **prema potrebi**, zakonodavne prijedloge radi izmjene tih priloga kako bi ih prilagodila **izmjenama popisa tvari** utvrđenog u prilozima Konvenciji ili Protokolu ili radi **izmjene postojećih unosa** u prilozima toj uredbi ili odredaba tih priloga kako bi ih prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

• Supsidijarnost

Postojane organske onečišćujuće tvari uključene u područje primjene prijedloga prenose se izvan unutarnjih granica EU-a, daleko od svojih izvora, te je u tom pogledu najvažnije izbjeći njihovo ispuštanje iz otpada koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari.

Zaštita okoliša i ljudskog zdravlja s pomoću sustava koji jamči dobro gospodarenje otpadom koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari može biti učinkovita samo ako se na razini EU-a definiraju i utvrde zajednička pravila. Stoga države članice ne mogu same ostvariti ciljeve iz prijedloga jer je potreban usklađen pristup kako bi se osiguralo da Unija, kao stranka Stockholmske konvencije, ispuni svoje međunarodne obveze.

• Proporcionalnost

U Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima zahtijeva se poštovanje načela proporcionalnosti, kako se navodi u uvodnoj izjavi 34. te uredbe. Načelo proporcionalnosti utvrđeno je u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji, a cilj mu je osigurati da institucije EU-a djeluju samo u određenim granicama.

Mjere u prijedlogu ograničene su na ono što je potrebno da bi se postigli njegovi ciljevi te se njima uzimaju u obzir odredbe članka 5. Protokola br. 2 uz Ugovor o Europskoj uniji o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se navodi: „U nacrtima zakonodavnih akata uzima se u obzir potreba da se svako opterećenje, financijsko ili administrativno, koje nastaje za Uniju, nacionalne vlade, regionalne ili lokalne vlasti, gospodarske subjekte i građane svede na najmanju moguću mjeru i da bude primjereno cilju koji se treba ostvariti.”

U metodologiji za utvrđivanje graničnih vrijednosti, opisanoj u Prilogu IV. procjeni učinka, podržava se određivanje graničnih vrijednosti koje su izvedive i mogu se provesti u svim relevantnim tokovima otpada. Provodi se procjena tehničke i gospodarske izvedivosti predloženih graničnih vrijednosti za glavne gospodarske subjekte na koje one utječu. Svaka procjena odnosi se na specifičan slučaj i provodi se na temelju dostupnih informacija. U obzir se uzimaju aspekti kao što su količina, veličina i vrsta zahvaćenih dionika i njihov procijenjeni kapacitet za apsorpciju dodatnih troškova i ulaganja, kao i dostupni kapaciteti subjekata u području gospodarenja otpadom za obradu.

Analiza učinka najpoželjnijih opcija politike sažeta je u odjeljku 8.2. procjene učinka.

- **Odabir instrumenta**

U skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima Komisija mora podnositi, prema potrebi, zakonodavne prijedloge radi izmjene priloga IV. i V. Uredbi kako bi ih prilagodila izmjenama popisa tvari utvrđenog u prilozima Konvenciji ili Protokolu ili radi izmjene postojećih unosa u prilozima toj uredbi ili odredaba tih priloga kako bi ih prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku. Stoga, kako je utvrđeno u članku 15. stavku 2., inicijativa ima oblik uredbe kojom se izmjenjuje Uredba o postojanim organskim onečišćujućim tvarima.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Imajući na umu ograničenu i tehničku prirodu ovog prijedloga i uzimajući u obzir preinaku Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima iz 2019., nije se smatralo potrebnim provesti *ex post* evaluaciju postojećeg zakonodavstva.

- **Savjetovanja s dionicima**

Procjena učinka priložena ovom prijedlogu bila je predmet opsežnog savjetovanja s dionicima kako bi se osiguralo da stajališta dionika budu propisno zastupljena i razmotrena. Uzimajući u obzir tehničku prirodu prijedloga i njegovu visoku razinu detaljnosti, taj je postupak uglavnom bio namijenjen profesionalnim dionicima te dionicima iz akademske zajednice i industrije/sektora, kao i predstavnicima civilnog društva kao što su nevladine organizacije, udruge potrošača i sindikati.

Plan početne procjene učinka objavljen je 29. svibnja 2020., a postupak savjetovanja završen je 7. kolovoza 2020.; zaprimljene su povratne informacije od 51 ispitanika. Analiza tih odgovora pokazala je da postoje jasne razlike među dionicima kad je riječ o rješavanju pitanja postojanih organskih onečišćujućih tvari u kružnom gospodarstvu.

Brojni odgovori, posebno oni zaprimljeni od nevladinih organizacija, upućuju na to da recikliranje otpada koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari nije kompatibilno s kružnim gospodarstvom. U skladu s tim argumentom uklanjanje postojanih organskih onečišćujućih tvari iz lanca opskrbe ima prednost u odnosu na moguće koristi koje proizlaze iz recikliranja takvih proizvoda. Odgovori industrije nešto su precizniji i upućuju na to da su politike EU-a kojima se nastoji ostvariti netoksični okoliš i veća učestalost recikliranja često kontradiktorne, zbog čega se subjekti u području gospodarenja otpadom nalaze u situaciji u kojoj pravila nisu predvidljiva ni uvijek izvediva. Dvije su udruge navele da bi se trebalo osigurati više javne potpore za poticanje novih ulaganja u sortiranje i dekontaminaciju otpada jer bi se tako omogućilo učestalije i bolje recikliranje.

Osim toga, u kontekstu popratne studije provedeno je **ciljano savjetovanje s dionicima** koje je uključivalo sve, pa i socioekonomske aspekte relevantne za procjenu učinka, u obliku elektroničkog upitnika i razgovora s dionicima koji predstavljaju ključne sektore i organizacije. U procjeni učinka uz ovaj prijedlog iskorištavaju se i informacije o stajalištima dionika i društva općenito o zabrinjavajućim tvarima u recikliranim materijalima prikupljene tijekom otvorenog javnog savjetovanja o povezanosti zakonodavstva o kemikalijama,

proizvodima i otpadu[9]. Savjetovanje je održano 2018. i bilo je usmjereno na šire, manje tehničke aspekte relevantne za tu mjeru pa su te informacije već bile dostupne i iskorištene su za podupiranje mjere. Sažeto izvješće[10] o tom savjetovanju objavljeno je 28. veljače 2019.

Pojedinosti o savjetovanjima s dionicima i njihovim rezultatima uključene su u Prilog 2. izvješću o procjeni učinka.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kako bi se podržala analiza procjene učinka, Komisija je dodijelila ugovor o potpori vanjskim konzultantima: *Study to support the assessment of impacts associated with the review of limit values in waste for POPs listed in Annexes IV and V of Regulation (EU) 2019/1021* (Studija za potporu procjene učinaka povezanih s preispitivanjem graničnih vrijednosti postojanih organskih onečišćujućih tvari iz priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 u otpadu), RPA/INERIS, 2021. Procjena se temeljila i na studiji provedenoj za potporu prethodnoj izmjeni priloga IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, posebno u pogledu masenih protoka tvari i otpada, provedene u kontekstu preinake Uredbe (EZ) br. 850/2004: *Study to support the review of waste related issues in Annexes IV and V of Regulation (EC) 850/2004* (Studija za potporu preispitivanju pitanja povezanih s otpadom u prilozima IV. i V. Uredbi (EZ) br. 850/2004), Ramboll Environment & Health GmbH, siječanj 2019.

Uz te dvije studije razmatrale su se i informacije o relevantnim tvarima iz starijih studija provedenih za potporu prethodnim izmjenama Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima:

- *Study on waste related issues of newly listed POPs and candidate POPs* (Studija o pitanjima povezanima s otpadom kad je riječ o novim i potencijalnim postojanim organskim onečišćujućim tvarima), Konzorcij ESWI, travanj 2011.
- *Study to facilitate the implementation of certain waste related provisions of the Regulation on Persistent Organic Pollutants (POPs)* (Studija za olakšavanje provedbe određenih odredaba iz Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima povezanih s otpadom), BiPRO, kolovoz 2005.

Izradi procjene učinka kao potpore prijedlogu pridonijela je i međusektorska upravljačka skupina za procjenu učinka. Tu skupinu osnovala je Glavna uprava za okoliš te se ona sastala četiri puta u razdoblju od srpnja 2020. do lipnja 2021.

- **Procjena učinka**

Ovaj je prijedlog potkrijepljen procjenom učinka. Nakon osvrta na primjedbe Odbora za nadzor regulative navedene u njegovu prvom mišljenju od 5. ožujka 2021., procjena učinka dobila je 29. lipnja 2021. pozitivno mišljenje sa zadrškama. U svojem je konačnom mišljenju Odbor zatražio dodatne pojedinosti o metodologiji koja se koristi za predlaganje različitih graničnih vrijednosti za postojane organske onečišćujuće tvari obuhvaćene područjem primjene prijedloga.

---

9 COM(2018) 32.

10 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/summary-report-public-consultation-chemical-product-waste-legilsation.pdf

Opcije politike koje su se razmatrale u procjeni učinka odnosile su se na širok raspon graničnih vrijednosti za vrijednosti iz Priloga IV. koje će se predložiti za različite tvari obuhvaćene područjem primjene prijedloga. Vrijednosti iz Priloga IV. („granične vrijednosti koncentracije postojanih organskih onečišćujućih tvari") definirane su u članku 7. stavku 4. točki (a) Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. Njima se definira vrijednost postojanih organskih onečišćujućih tvari u otpadu pri kojoj ili iznad koje ih se mora uništiti ili nepovratno transformirati. To u praksi znači da se otpad ispod te vrijednosti koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari može obraditi na neki drugi način, uključujući recikliranje.

Za svaku od tvari iz područja primjene prijedloga u **opciji politike 1** opisuje se trenutačna osnovna vrijednost i predstavlja najviša vrijednost koja se razmatra (ili nepostojane granične vrijednosti za tvari koje još nisu uvrštene na popis). U slučaju vrijednosti ispod osnovne vrijednosti ne bi se unosile izmjene u priloge IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. To znači da se nove tvari navedene na popisu u okviru Konvencije ne bi uključivale u relevantne priloge[11]. Isto bi vrijedilo i za tvari čije su granične vrijednosti već utvrđene u okviru Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima te za koje se na temelju znanstvenog i tehničkog napretka savjetuje preispitivanje tih vrijednosti.

Opcija politike 2 predstavlja vrijednosti u srednjem dijelu raspona koji se razmatra. U okviru te opcije predlaže se utvrđivanje novih graničnih vrijednosti u Prilogu IV. za nove tvari te postroživanje graničnih vrijednosti za određene postojane organske onečišćujuće tvari za koje se to može opravdati. Kad je riječ o utvrđivanju novih graničnih vrijednosti, to se odnosi na novu uvrštenu tvar, perfluorooktansku kiselinu (PFOA), te njezine soli i njoj srodne spojeve. Za tvari dikofol i pentaklorfenol nisu se razmatrale prijelazne vrijednosti iz opcije 2. Za preostale tvari uključene u područje primjene prijedloga, odnosno polibromirane difenil etere (PBDE-i), heksabromociklododekan (HBCDD), kratkolančane klorirane parafine (SCCP-i) te dioksine i furane (uključujući dl-PCB-e), u procjeni učinka razmatrale su se granične vrijednosti srednjeg raspona.

U okviru **opcije politike 3** predlažu se strože granične vrijednosti u Prilogu IV. za osam tvari[12]. U slučaju PBDE-a opcija 3 analizira se kao dvije podopcije, pri čemu se u jednoj opciji predlaže da se odmah uvede niža granična vrijednost, dok se u drugoj predviđa odgoda uvođenja pet godina nakon stupanja mjere na snagu (dok se u međuvremenu provodi opcija 2).

Opcija politike 4, s dodatnim nižim donjim vrijednostima, razmatrala se za dioksine i furane (PCDD-i/PCDF-i). Svrha je te dodatne opcije procjena mogućnosti utvrđivanja niže vrijednosti u Prilogu IV. za te tvari, kao i dodatne podopcije za utvrđivanje niže specifične vrijednosti koja bi se upotrebljavala samo kao granična vrijednost za neprerađeni otpad koji se primjenjuje izravno na tlu (npr. u poljoprivredi).

U tablici u nastavku navodi se raspon vrijednosti (opcija politike) za Prilog IV. za svaku predmetnu tvar/skupinu tvari:

---

[11] Kako je pojašnjeno u odjeljku 3.1. izvješća o procjeni učinka, riječ je o posve hipotetskoj opciji politike „bez mjera" jer je takvo navođenje na popisu obvezno te ako se te tvari ne navedu u Prilogu IV., EU ne bi mogao ispuniti svoju obvezu osiguravanja ekološki prihvatljivog gospodarenja otpadom koji sadržava postojane organske onečišćujuće tvari.

[12] Napominje se da je u slučaju PCB-a sličnih dioksinu procjena usredotočena na njihovu integraciju u graničnu vrijednost za dioksine i furane.

Tablice 1. i 2.: Opcije politike razmatrane za granične vrijednosti iz Priloga IV.

Tablica 1.	**Opcija 1** **(osnovna vrijednost[13])**	**Opcija 2**	**Opcija 3**
PFOA, njegove soli i njemu srodni spojevi (mg/kg)	–	50 za PFOA i njegove soli; 2 000 za srodne spojeve	0,025 za PFOA i njegove soli; 1 za srodne spojeve[#]
Dikofol (mg/kg)	–	–	50
Pentaklorfenol (PCP), njegove soli i esteri (mg/kg)	–	–	100
Zbroj pet PBDE-a (mg/kg)	1 000	500	200
SCCP-i (mg/kg)	10 000	1 500	420
HBCDD (mg/kg)	1 000	500	100

Napomena: Nisu dostupne osnovne vrijednosti za PFOA, dikofol i PCP jer je riječ o novim tvarima koje se uvrštavaju na popis.

Tablica 2.	**Opcija 1 (osnovna vrijednost)**	**Opcija 2**	**Opcija 3**	**Opcija 4**
Dioksini i furani* **(mg/kg)**	0,015	0,010	0,005[+] (0,001)	0,001[++] (0,00005)

*: Procjenjuje se i prikladnost uključivanja PCB-a sličnih dioksinu u skupnu vrijednost za dioksine i furane.

+/++: Kad je riječ o dioksinima i furanima, u opcijama 3 i 4 definira se opća vrijednost koja bi se primjenjivala na sve aktivnosti gospodarenja otpadom. Svaka od njih uključuje i moguću podopciju, u kojoj bi se u zagradama navodila i dodatna specifična granična vrijednost koja bi se primjenjivala samo u slučaju upotrebe otpada na tlu.

Nakon procjene utjecaja na okoliš, društvo i gospodarstvo različitih opcija politike koje su se razmatrale za vrijednosti iz Priloga IV. za relevantne tvari koje sadržavaju postojane organske onečišćujuće tvari, opcije kojima se daje prednost istaknute su bojom u tablici u nastavku.

Tablica 3*. Najpoželjnija opcija za granične vrijednosti iz Priloga IV. (osjenčano)*

Tvar	**Opcija 1** **Osnovna vrijednost**	**Opcija 2**	**Opcija 3**	**Opcija 4**
PBDE-i	1 000 mg/kg	500 mg/kg	Početna primjena granične vrijednosti od **500 mg/kg**, nakon toga **smanjenje na 200 mg/kg[14] pet godina nakon stupanja na snagu** početne granične vrijednosti	NP (nije primjenjivo)

13 Trenutačne osnovne vrijednosti iz Priloga IV. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima.

14 Ili vrijednost za zbroj PBDE-a navedenih u Prilogu I. za smjese ili proizvode, ako je u tom trenutku viša.

Tvar	Opcija 1 Osnovna vrijednost	Opcija 2	Opcija 3	Opcija 4
HBCDD	1 000 mg/kg	500 mg/kg	100 mg/kg	NP
PCDD-i/PCDF-i (dioksini i furani)[15]	0,015 mg TEQ/kg	0,010 mg TEQ/kg	0,005 mg TEQ/kg	0,001 mg TEQ/kg
PCB-i slični dioksinu (dl-PCB)[16]	Nema posebnih razmatranja za PCB-e slične dioksinu (uključeni su u postojeću ukupnu graničnu vrijednost PCB-a od 50 mg/kg)	Definiranje specifične jedinstvene granične vrijednosti za PCB-e slične dioksinu	Uključivanje PCB-a sličnih dioksinu u graničnu vrijednost za PCDD-e/PCDF-e (u okviru opcije 3 za PCDD-e/PCDF-e – 0,005 mg TEQ/kg)	NP
Kratkolančani klorirani parafini (SCCP-i)	10 000 mg/kg	1 500 mg/kg	420 mg/kg	NP
PFOA, njegove soli i njemu srodni spojevi	Ne postoje granične vrijednosti	50 mg/kg (PFOA i njegove soli) 2 000 mg/kg (spojevi srodni PFOA-u)	**1 mg/kg za PFOA i njegove soli te 40 mg/kg za spojeve srodne PFOA-u** [Napomena: ta se vrijednost predlaže umjesto vrijednosti koja se prvotno razmatrala u opciji 3: 0,025 mg/kg (PFOA i njegove soli) 1 mg/kg (spojevi srodni PFOA-u)]	NP
Pentaklorfenol (PCP), njegove soli i esteri	Ne postoje granične vrijednosti	NP	100 mg/kg	NP
Dikofol	Ne postoje granične vrijednosti	NP	50 mg/kg	NP

Uz prethodno navedene vrijednosti iz Priloga IV., u procjeni učinka za tvari za koje se predlaže uvrštavanje na popis razmatra se i jedinstvena opcija politike u kojoj se predstavlja vrijednost koja će se uključiti u Prilog V. Uredbi. Radi dosljednosti, predlaže se uključivanje tvari dekabromodifenil eter (dekaBDE) u graničnu vrijednost za PBDE-e (navedene na popisu). Na vrijednosti iz Priloga V. upućuje se u članku 7. stavku 4. točki (b) Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, a naziva ih se i „najvišim graničnim vrijednostima koncentracije postojanih organskih onečišćujućih tvari”.

Tablica 4.*: Predložene granične vrijednosti iz Priloga V.*

Tvar	Vrijednost

[15] Podopcije 3 i 4, koje uključuju dodatnu specifičnu nižu vrijednost za otpad koji se primjenjuje na tlu, razmatrane su, ali nisu prihvaćene zbog neproporcionalnog učinka i dvojbi u pogledu prikladnosti instrumenta (prikladnijim se smatra drugo posebno zakonodavstvo). Vidjeti odjeljak 5.2. izvješća o procjeni učinka.

[16] Opcije 2 i 3 ne uključuju brojčane vrijednosti, već različite pristupe utvrđivanju graničnih vrijednosti za PCB-e slične dioksinu.

Tvar	Vrijednost
PBDE-i (uključujući dekaBDE)	10 000 mg/kg
PFOA, njegove soli i njemu srodni spojevi	50 mg/kg za PFOA i njegove soli 2 000 mg/kg za spojeve srodne PFOA-u
Pentaklorfenol (PCP)	1 000 mg/kg
Dikofol	5 000 mg/kg

Predložene opcije politike kojima se daje prednost temelje se na metodologiji opisanoj u odjeljku 5.2. i Prilogu IV. izvješću o procjeni učinka. U njima se uzimaju u obzir opći ciljevi zaštite zdravlja ljudi i okoliša (kao glavnog cilja), povećanog recikliranja i iskorištavanja sekundarnih sirovina te pridonošenja smanjenju emisija stakleničkih plinova (kao potpora klimatskim ciljevima EU-a).

Predložene vrijednosti za Prilog V. temelje se na rezultatima primjene metodologije te u konačnici na postojećim dogovorenim vrijednostima iz Priloga V. za slične tvari.

Uz prethodno navedene tvari, procjena učinka uključivala je i jednu dodatnu tvar, perfluoroheksan sulfonsku kiselinu (PFHxS). Odbor za preispitivanje postojanih organskih onečišćujućih tvari, koji djeluje u okviru Stockholmske konvencije, donio je odluku u kojoj Konferenciji stranaka (COP) preporučuje da razmotre uvrštavanje PFHxS-a, njegovih soli i njemu srodnih spojeva u Prilog A Konvenciji bez posebnih iznimaka. Zbog pandemije bolesti COVID-19 odluka o tom uvrštavanju, koja je prvotno trebala biti donesena u srpnju 2021., kasni te se njezino donošenje sad planira na desetom sastanku Konferencije stranaka Stockholmske konvencije, koji će se uživo održati od 6. do 17. lipnja 2022. Budući da PFHxS još nije uvršten u Konvenciju, zasad se ne predlaže njegovo uvrštavanje u Uredbu o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. Ako ga se uvrsti u Konvenciju tijekom postupka zajedničkog donošenja odluke, može se predložiti njegovo uključivanje u Uredbu na temelju analize provedene u okviru procjene učinka.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nisu utvrđene mjere za pojednostavnjenje jer je Uredba o postojanim organskim onečišćujućim tvarima nedavno preinačena. Inicijativa je ograničena na utvrđivanje vrijednosti za konkretne tvari iz priloga IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima. Stoga prijedlog ima strogo definirano pravno područje primjene i oblik.

- **Temeljna prava**

Loše gospodarenje opasnim tvarima, a posebno postojanim organskim onečišćujućim tvarima, pridonosi općem onečišćenju okoliša, koje može imati ozbiljne učinke na pravo na život, pravo na integritet osobe, pravo na poštene i pravične radne uvjete te pravo na zdrav okoliš.

Uredbom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u Uniji se provode odredbe Stockholmske konvencije i Protokola. Imajući na umu načela 14. i 15. Deklaracije iz Rija o okolišu i razvoju, u Uredbi se utvrđuju mjere za smanjenje na najmanju moguću mjeru ispuštanja postojanih organskih onečišćujućih tvari s ciljem da se, gdje je god to izvedivo, ona

što prije ukinu. Osim toga, utvrđuju se i odredbe o otpadu koji se sastoji od tih tvari, sadržava ih ili je onečišćen bilo kojom od tih tvari.

Prijedlogom se izmjenjuju prilozi IV. i V. Uredbi o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, čime se Uniji omogućuje izvršavanje obveza u pogledu tvari uključenih u područje primjene prijedloga, koje je preuzela u okviru Stockholmske konvencije i Protokola.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predviđena mjera nema proračunske posljedice za Europsku komisiju. Stoga **nije priložen zakonodavni financijski izvještaj**.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Praćenje učinka i djelotvornosti Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, uključujući njezine odredbe o otpadu, postojeća je obveza u okviru Uredbe. Stoga se ovim prijedlogom ne predviđaju nikakve dodatne mjere ni mehanizmi. Redovito se objavljuju sažeta izvješća koja Komisija izrađuje na temelju izvješća država članica o provedbi Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima[17].

- **Dokumenti s obrazloženjima**

Budući da se predlaže pravni instrument uredbe, koja je izravno primjenjiva u državama članicama, nije potreban dokument s obrazloženjima.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. predviđa se izmjena priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021.

Članak 2. sadržava odredbe o stupanju mjere na snagu.

Prilog sadržava posebne odredbe o izmjeni priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021.

[17] https://ec.europa.eu/environment/chemicals/international_conventions/index_hr.htm

2021/0340 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni priloga IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća o postojanim organskim onečišćujućim tvarima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[1],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[2],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Uredbom (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća[3] o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u zakonodavstvo Unije uvode se obveze utvrđene u Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (dalje u tekstu „Konvencija”), odobrenoj u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2006/507/EZ[4], te u Protokolu o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka, odobrenom u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2004/259/EZ[5].

(2) Na sedmom sastanku Konferencije stranaka Konvencije, koji je održan od 4. do 15. svibnja 2015., dogovoreno je da se pentaklorfenol te njegove soli i esteri („pentaklorfenol”) uvrste u Prilog A Konvenciji. Na devetom sastanku Konferencije stranaka Konvencije, koji je održan od 29. travnja do 10. svibnja 2019., dogovoreno je da se dikofol te perfluorooktanska kiselina (PFOA) te njezine soli i njoj srodni spojevi uvrste u Prilog A Konvenciji. Imajući na umu te izmjene Konvencije te kako bi se osiguralo da se otpadom koji sadržava te tvari gospodari u skladu s odredbama Konvencije, potrebno je izmijeniti i priloge IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 tako da se

---

1 SL C , , str. .

2 SL C , , str. .

3 Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (preinaka) (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

4 Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

5 Odluka Vijeća 2004/259/EZ od 19. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (SL L 81, 19.3.2004., str. 35.).

pentaklorfenol, dikofol i perfluorooktanska kiselina (PFOA), njezine soli i njoj srodni spojevi uvrste u te priloge i da se navedu njihove odgovarajuće granične vrijednosti koncentracije.

(3) Pentaklorfenol je prethodno bio naveden u prilozima IV. i V. Uredbi (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća[6] kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2019/636[7], pri čemu je u Prilogu IV. bila navedena vrijednost od 100 mg/kg, a u Prilogu V. vrijednost od 1 000 mg/kg. Uredba (EZ) br. 850/2004 stavljena je izvan snage Uredbom (EU) 2019/1021, ali pentaklorfenol je nenamjerno izostavljen iz te uredbe. Stoga je potrebno izmijeniti priloge IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 kako bi se u njih uključio pentaklorfenol.

(4) Prilozi IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 već sadržavaju granične vrijednosti koncentracije za sljedeće tvari ili skupine tvari: (a) zbroj koncentracija tetrabromodifenil etera, pentabromodifenil etera, heksabromodifenil etera, heptabromodifenil etera i dekabromodifenil etera (uz iznimku za potonju tvar, koja nije navedena u Prilogu V. toj uredbi); (b) heksabromciklododekan; (c) alkane C10-C13, kloro- (kratkolančani klorirani parafini) (SCCP-i); i (d) poliklorirane dibenzo-p-dioksine i dibenzofurane (PCDD-i/PCDF-i). U skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1021, prikladno je izmijeniti granične vrijednosti koncentracije iz Priloga IV. za te tvari kako bi se njihove granične vrijednosti prilagodile znanstvenom i tehničkom napretku. Kako bi se osigurala dosljednost s popisom polibromiranih difenil etera (PBDE-i) u Prilogu IV. Uredbi (EU) 2019/1021, tvar dekabromodifenil eter trebala bi se uključiti u PBDE-e navedene u trećem stupcu Priloga V. toj uredbi.

(5) Imajući na umu činjenicu da podskupina od 12 srodnika PCB-a[8], koje se naziva PCB-ima sličnima dioksinu (dl-PCB-i), ima toksikološka svojstva koja znatno nalikuju onima PCDD-a/PCDF-a te kako bi se uzeo u obzir skupni učinak svih spojeva sličnih dioksinu navedenih u Uredbi (EU) 2019/1021, prikladno je uključuju dl-PCB-e u postojeći skupni unos za PCDD-e/PCDF-e u prilozima IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021. Popis vrijednosti faktora ekvivalentne toksičnosti u dijelu 2. Priloga V. toj uredbi također bi se trebao izmijeniti kako bi se uključile odgovarajuće vrijednosti za pojedinačne srodnike dl-PCB-a.

(6) Predložene granične vrijednosti koncentracije u prilozima IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 utvrđene su s pomoću iste metodologije koja je upotrijebljena za utvrđivanje graničnih vrijednosti koncentracije u okviru prethodnih izmjena priloga IV. i V. Uredbi (EZ) br. 850/2004. Predloženim graničnim vrijednostima koncentracije trebao bi se postići cilj visoke razine zaštite zdravlja ljudi i okoliša povezane s uništavanjem ili nepovratnom transformacijom predmetnih tvari. U tim graničnim vrijednostima trebao bi se u obzir uzeti i širi cilj politike – postizanje klimatski neutralnog i kružnog gospodarstva, utvrđen u europskom zelenom planu[9].

(7) Uredbu (EU) 2019/1021 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

---

6 Uredba (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i izmjeni Direktive 79/117/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 7.).

7 Uredba Komisije (EU) 2019/636 od 23. travnja 2019. o izmjeni priloga IV. i V. Uredbi (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 109, 24.4.2019., str. 6.).

8 PCB-77, PCB-81, PCB-105, PCB-114, PCB-118, PCB-123, PCB-126, PCB-156, PCB-157, PCB-167, PCB-169 i PCB 189.

9 COM(2019) 640 final.

(8) Primjereno je osigurati dovoljno vremena kako bi se poduzećima i nadležnim tijelima omogućilo da se prilagode novim zahtjevima,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilozi IV. i V. Uredbi (EU) 2019/1021 mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova Uredba primjenjuje se od [*Ured za publikacije: unijeti datum šest mjeseci nakon objave u Službenom listu Europske unije*].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*